

SISEMINISTEERIUM

Pr Karmen Joller
Sotsiaalminister
Sotsiaalministeerium

21.04.2025 nr 10-3/441-1

Märgukiri

Lugupeetud sotsiaalminister

Pöördume Teie poole surma registreerimise teemadega.

2019. aasta juulis käivitus süsteem, kus tervishoiuteenuse osutajad (edaspidi TTO) edastavad surmateatise elektroonselt rahvastikuregistrile. Selle tulemusel ei pea arstid täitma surmateatist käsitsi neljal isekopeeruval paberil. Surm registreeritakse surmateatise alusel rahvastikuregistris automaatselt.

Kalmistuseaduse kohaselt on matmise aluseks jätkuvalt surmatõend, mistõttu TTO-dele loodi võimalus trükkida Eesti perekonnaseisuasutuse surmatõend tervise infosüsteemist. Surmafakt ise liigub koheselt rahvastikuregistrisse ning selleks, et tuvastamata põhjustega isikuid ei maetaks ega tuhastataks, ei anta surmatõendit TTO-s enne, kui tuvastatud on surma põhjus.

Sotsiaalministeerium asus koostama surma tuvastamise seaduse (STS) eelnõud, mis asendaks praegust surma põhjuse tuvastamise seadust (SPTS) ning millega loodaks matmisloa süsteem, mille tulemusel saaks loobuda TTO-s esmase surmatõendi väljastamisest. Mitmel korral on Sotsiaalministeeriumis alustatud STS eelnõuga edasiliikumist, Siseministeerium on korduvalt eelnõud kommenteerinud ja sisulistel aruteludel osalenud.

Sotsiaalministeeriumi ja Siseministeeriumi asekanterid kohtusid 15.06.2022, kus muude koostööd puudutavate küsimuste hulgas arutati ka surma registreerimisega seotud küsimusi. STS selle tulemusel siiski kooskõlastamisele ei jõudnud. Viimati toimusid põhjalikud arutelud STS eelnõu osas 2024. aastal, kuni sellega tegelenud nõuniku töösuhte lõppemiseni.

Siseministeeriumis on väljatöötamisel uue perekonnaseisutoimingute seaduse (edaspidi PKTS) eelnõu, milles surma registreerimise ja surmatõendite väljastamise osa sisu sõltub Sotsiaalministeeriumi sammudest matmisloa süsteemi loomisel. Eelnõu on omakorda seotud rahvastikuregistri uue menetlustarkvara arendamisega, mistõttu on tugev ajaline surve uute lahenduste leidmiseks ja loomiseks. On ebamõistlik kirjutada uus PKTSi eelnõu ja arendada uus rahvastikuregistri menetlustarkvara muutuva süsteemi peale.

Vajadus matmisloa järele on suur. Siseministeeriumile kui rahvastikuregistri vastutavale töötlejale on esitatud mitmeid avaldusi, et saada rahvastikuregistrist andmeid surmatõendi väljastamise kohta. Kui surmatõend on väljastatud, võib isikut matta. Paraku rahvastikuregistris TTO-de väljastatud surmatõendid ei kajastu, mistõttu ei ole võimalik seda infot kalmistutele ja kohalikele omavalitsustele jagada.

Matmisloa süsteemi väljatöötamine on oluline surnu lähedastele, matusebüroodele ja kohalikele omavalitsustele. Loa saab väljastada surmafakti ja surma põhjuse tuvastamise järel ning see peaks olema elektrooniline ja kättesaadav igale vajajale. Matmisloa süsteem on oluline, et omaksed ei peaks paberil tõendit kalmistule viimiseks võtma, et kohalikud omavalitsused saaks toetust määrata ja TTO-de töökoormus väheneks.

Lisaks murele seoses STS eelnõu menetlemisega palume Sotsiaalministeeriumi kontaktisikut erinevate kiirete praktiliste küsimuste lahendamiseks seoses surma registreerimisega. Kui uus surma registreerimise süsteem üle viie aasta tagasi alustas, oli TEHIK-us kontaktisik, kes aitas lahendada olukordi, kui mõni TTO või arst ei oska väljastada surmatõendit või kui on tegemist surnud välismaalasega, kes tuleks suunata lahkamisele, aga keegi ei tea, milline TTO seda tegema peaks. Tegemist on olukordadega, kus lähedased on leinas ja püüavad matmiseks dokumente saada, aga nad suunatakse erinevate asutuse vahel käima, nt sageli perekonnaseisuametnike juurde, kes ei saa aidata, kui tegelik probleem on TTO-de poolel.

Palume infot, millal ja millises ajagraafikus liigub edasi STS eelnõu ja kes on Sotsiaalministeeriumi või TEHIK-u poolne kontakt surma registreerimise kiireloomulistes küsimustes.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Igor Taro
siseminister

Merli Laur 6125055
merli.laur@siseministeerium.ee